

Вважаємо, що запропоновані заходи економічного, фінансового, організаційно-правового та управлінського характеру дадуть змогу ефективно реформувати систему пенсійного забезпечення громадян в Україні та активізувати їх фінансову поведінку у цій важливій сфері суспільних відносин.

Література:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку. URL : <http://www.oecd.org>

Максимишин Тетяна Петрівна

ст. гр. Ф-42, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Малиняк Б.С.

МОНІТОРИНГ СУЧАСНОГО СТАНУ ЗДІЙСНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ КОШТІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Громадський фінансовий контроль є одним із видів фінансового контролю за ознакою суб'єктів, які його ініціюють та здійснюють. Громадський контроль може ініціюватись і здійснюватись безпосередньо самими громадянами, їх об'єднаннями, групами спеціалістів, які створюються при представницьких органах влади, а також державних і комунальних підприємствах, установах та організаціях на основі добровільності та безоплатності.

Проте, на сучасному етапі в Україні ефективний громадський фінансовий контроль за використанням коштів з місцевих бюджетів недостатньо розвинений. Це спричинено, передусім, відсутністю законодавчої бази, що фактично унеможливує як проведення ефективного громадського бюджетного контролю, так і реалізацію його результатів [1; 4].

Важливою передумовою здійснення громадського бюджетного контролю за використанням коштів місцевих бюджетів є вільний доступ контролюючих суб'єктів до інформації про виконання місцевого бюджету в необхідному обсязі.

Проведення реформ в Україні впродовж останніх років передбачало ухвалення низки законодавчих актів, спрямованих на підвищення прозорості публічних фінансів. На місцевому рівні також були ухвалені нормативно-правові акти, що підвищують публічність місцевих бюджетів. Втім, позитивний потенціал ухвалених документів значною мірою

залишається не реалізованим, а значний масив оприлюднених даних неопрацьованим. Налагодження практики оцінювання ефективності використання бюджетних коштів неурядовими аналітичними центрами формуватиме стійкий попит на детальну інформацію про результати використання коштів бюджету, в тому числі населенням, місцевими ЗМІ. Використання системно опрацьованої інформації під час публічних дискусій про результати використання коштів бюджету сприятиме удосконаленню управлінських рішень органів місцевого самоврядування, активності громадянського суспільства.

Наявність у вільному доступі необхідних даних про наповнення і використання бюджетних коштів, а також дієвого механізму доступу до публічної інформації відкриває великі можливості для участі у бюджетному процесі аналітиків та експертів. Фахові знання дають змогу ґрунтовно досліджувати як формування місцевого бюджету, виявлення резервів зростання надходжень, так і аналізувати ефективність використання коштів та рекомендувати шляхи вирішення наявних проблем. Спеціалісти, які володіють необхідними знаннями для проведення аудиту місцевих бюджетів, можуть працювати або індивідуально, або ж у структурі громадських організацій, аудиторських фірм чи наукових установ. Відтак особи чи групи осіб, зацікавлені у проведенні детального аналізу, мають змогу замовляти відповідний аудит і укладати відповідні угоди з переліченими вище сторонами [3].

Після проведення аналізу місцевого бюджету та виявлення резервів зростання доходів та / або можливостей підвищення ефективності використання коштів постає не менш захопливе завдання – їхнє усунення. Варто зазначити, що методи впливу на вирішення проблеми мало чим відрізняються від тих методів, які можуть використовувати інститути громадянського суспільства для впливу на владу. При цьому особлива роль належить якісно підготовленим аналітичним документам. Розроблений аналітичний документ – це орієнтований на проблему та керований цінностями комунікаційний інструмент. Метою аналітичного документа є: надати вичерпну й переконливу аргументацію для обґрунтування рекомендацій щодо політики, що їх представлено в документі, а отже, слугувати інструментом для вироблення та ухвалення рішень і бути закликком до дій для цільової аудиторії [5].

Важлива особливість впливу громадськості на ухвалення рішень органів місцевого самоврядування полягає в тому, що в цьому разі відсутній прямий зв'язок між ініціативами окремих громадян чи навіть об'єднань громадян та кінцевим результатом. На відміну від простого алгоритму: виявлення факту – досягнення результату, громадськості доступні багатий арсенал різноманітних інструментів і величезна кількість різноманітних комбінацій їхнього застосування у різній послідовності.

Проте вміле використання доступних громадськості інструментів впливу на владу спроможне сприяти не лише вирішенню виявленої проблеми, а й навіть досягненню кращих результатів, ніж спочатку очікували. Це не може не надихати на подальшу роботу, спрямовану на те, щоб сплачені нами податки були ефективно використані обраною нами владою [3, с. 71]. Запорукою цього слугує не лише особисті знання та вміння, а насамперед спроможність організовувати цілі системи громадських активістів, фахівців, журналістів і небайдужих людей, зацікавлених у розвитку своїх громад, зміцненні регіонів та процвітанні країни.

Література:

1. Росоляк О., Бойко І. Правові засади здійснення громадського контролю за формуванням та виконанням місцевих бюджетів. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2016. №1(13) URL: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n1/16roovmb.pdf>.
2. Контроль за владою — практичні інструменти / О. Солонтай та ін.; заг ред. О. Солонтай. Київ: Вид-во «Березовська», 2017. 88 с.
3. Малиняк Б., Горин В., Письменний В. #аналізуємобюджет: доступне про головне. За ред. Б. Малиняка. Тернопіль, ZAZAPRINT, 2017. 76 с.
4. Малиняк Б. Детінізація місцевих фінансів як передумова бюджетної децентралізації в Україні. *Фінанси України*. 2015. №5. С. 69–80.
5. Янг Е. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики : [практ. посіб. для радників з держ. політики у Центр. і Схід. Європі] / Еойн Янг і Ліза Куїнн ; [пер. з англ. С. Соколик] ; наук. ред. пер. О. Кілієвич. – К. : К.І.С., 2003. – 120 с.

Мартинюк Вікторія Олександрівна
ст. гр. ФМ-11, ТНЕУ

Круп'як Ірина Йосифівна
к.е.н, доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ТНЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

В сучасних умовах фінансова політика держави повинна враховувати усі аспекти, фактори та варіанти управління фінансами для виконання завдань щодо ефективного її розвитку, досягнення поставлених цілей та завдань.

Фінансова політика держави являє собою сукупність цілеспрямованих заходів щодо формування й ефективного використання фінансових ресурсів країни, які містять у собі ресурси її окремих регіонів, секторів економіки, підприємств і домогосподарств, для забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку на основі використання відповідних